

На основу члана 60.став 3. Закона о заштити природе(„Службени гласник Републике Српске“,бр.20/14),члана 30 Закона о локалној самоуправи(„ Службени гласник Републике Српске“ број:101/04,42/05,118/05 и 98/13) те члана 3б. став1. тачка 2. Статута општине Билећа(„Службени гласник општине Билећа“,бр.5/14) а уз претходно прибављену сагласност од Министарства за просторно уређење,грађевинарство и екологију Републике Српске, Скупштина Општине Билећа на својој 20-тој редовној сједници одржаној дана: 10.12.2015 године доноси је:

**ОДЛУКУ
О ЗАШТИТИ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ
„ВЕЛИКА ПЕЋИНА“ БИЛЕЋА**

I

Овом одлуком ставља се под заштиту „Велика пећина“ као Споменик природе (у даљем тексту: Споменик природе „Велика пећина“).

II

Споменик природе „Велика пећина“ ставља се под заштиту као подземни хоризонтални облик карстног рељефа.Састоји се од једног пространог канала,који се грана на неколико споредних. Пећина је фосилни остатак некадашњег подземног тока и има пећински накит интересантних форми и облика,међу којима се посебно истичу бигрене каде.По дужини подземних канала ова пећина је једна од најдужих на простору Републике Српске.У спелеолошком систему налази се и јама Звонуша,која је,и ако мале дубине,специфичног облика.Велика пећина такође представља и јединствено станиште у којем живи риба гаовица.

III

Споменик природе „Велика пећина“ налази се у југоисточном дијелу Републике Српске, на југозападном дијелу Фатничког поља,територија општине Билећа,засек Кукричје.Удаљен од Берковића 17,5 км и од Билеће 25 км.

На заштићеној површини Споменик природе „Велика пећина“ установљава се режим заштите II степена, који обухвата катастарске честице:

565/1;565/2;565/3;569;575;577;588;942/10;942/11;942/12;942/13;942/14;942/15;
942/16;942/17;942/18;942/19;942/20;942/21;942/22;943/14;943/15;943/16;943/17;944/1;
944/2;944/3;944/4;944/5;944/6;944/17;944/18;944/19;944/20;944/21;944/22;944/23;
944/24;945/1;945/2;945/3;945/4;945/8;945/9;945/10;945/11;945/12;945/13;945/14;946/1;
946/2;946/3;946/4;946/5;946/6;946/7;946/8;946/9;946/10;946/11;947/1;947/2;947/3;947/4;
947/5;947/6;947/7;947/8;947/9;947/10;947/11;947/12;947/13;947/14;947/15;947/16;947/17;
947/18;947/19;947/20;948/1;948/2;948/3;948/4;948/5;948/6;948/7;948/8;948/9;948/10;
948/11;948/12;949/1;949/2;949/3;950/1;950/2;950/3;950/4;950/5;950/6;950/7;950/8;951/4;

951/5;951/6;951/7;951/8;951/9;951/10;951/11;953/4;953/6;953/7;953/12;953/13;953/14;
957/1;957/2;957/3;957/4;957/5;977/3;1001/1;1001/2;1001/3;1001/4;1002/9;1003/1;1003/2;
1005/8;1005/9;1005/10;1006/1;1006/2;1007/9;1007/10;1007/11;1007/12;1007/13;1007/14;
1007/15;1007/16;1007/19;1008/1;1008/2;1008/3;1008/4;1009/16;1009/17;1009/18;1009/19;
1010;1011/20;1011/21;1001/22;1035;1041;1042/1;1042/1;1042/2;1045;1085;и дјелови
565/1;565/2;565/3;569;575;576;577;578/25;578/32;578/38;588;943/10;945/5;945/6;945/7;
953/3;953/5;968/13;1005/25;1009/1;1011/16 укупне површине 820,92 хектара које припадају
катастарској општини Фатница.

IV

На заштићеној површини Споменика природе „Велика пећина“ у оквиру режима заштите II степена, у складу са чланом 63. став 1. тачка д) Закона о заштити природе (у даљем тексту:Закон) забрањује се:

- индустријска експлоатација минералних и неминералних сировина на цијелом подручју, осим ако се не ради о стратешким сировинама, при чему одлуку доноси надлежни орган у складу са Законом о рударству
- примарна прерада и предконцентрација сировина, осим у случају стратешког интереса, при чему се утврђују посебни услови заштите животне средине
- депоновање примарних и секундарних јаловина, комуналног, индустриског и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју
- изградња индустриских, инфраструктурних, привредних, хидротехничких и других објеката чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живота, свијета, љепоте предела, културних добара и њихове околине
- промјена намјене површина, изузев промјена које проистичу из програмских докумената управљача
- градња стамбених, економских помоћних објеката, пољопривредних домаћинстава и викенд објеката изван грађевинских подручја утврђених посебним планским и урбанистичким документима, односно градња објеката пољопривредних домаћинстава изван постојећих грађевинских парцела до доношења тих докумената
- разградња и други видови уништавања објекта који по архитектонско грађевинским одликама и времену настанка и намјени представљају споменике народног градитељства
- просијецање било које нове саобраћајнице, уколико није утврђена важећим просторним или урбанистичким планом, или гранским основама које су усаглашене са режимима и мерама заштите подручја
- узимање фосилног материјала са геолошких профиле и изднака
- свака промјена постојеће морфологије терена и водотока, превођење вода једног у други водоток, и измена хидродинамичких карактеристика и режима водотока без сагласности надлежних институција
- извођење хидрогеолошких радова без сагласности Завода и Стараоца
- изградња водозахвата, дубоких бушотина или посебно издвојених за потребе појединачних домаћинстава

- каптирање извора,изградња изворишта јавног водоснабдевања и хидротехничких објеката(акумулација,брана..),укључујући и регулацију водотока
- свако преграђивање водотока и изградња нових рибњака
- изградњу септичких јама(отвореног типа)као и формирање депонија било ког отпада
- формирање мрциништа на подручју карста
- складиштење,депоновање и бацање комуналног отпада и отпадних материјала свих врста ван мјеста одређених за ту намјену,као и нерегулисано формирање мрциништа и одлагање стајског ћубрива
- руковање отровним хемијским материјама,нафтним дериватима и другим опасним материјама у природи
- преоравање земљишта и обављање других радњи на мјестима на којима се могу изазвати процеси јаке експресивне ерозије
- садња,засијавање и насељавање врста биљака страних за природни живи свет овог подручја,осим за потребе спречавања ерозије и клизишта
- сакупљање,коришћење и уништавање дивљих биљних и животињских врста заштићене као природне ријеткости или друге законски регулисане категорије
- насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја,у слободном простору
- узнемирање птица
- лов и комерцијални риболов.

На заштићеној површини Споменика природе „Велика пећина“ у оквиру режима заштите II степена у складу са чланом 63. став 1.тачка ђ) Закона дозвољена су:

- пољопривредна производња домаћинства у индивидуалном режиму
- подизање аутохтоних састојина лишћара на површинама под шикарама и шиљацима,ако су услови повољни,уз очување постојеће аутохтоне вегетације
- изградња нових објеката и извођење радова који су у функцији презентације и заштите заштићеног природног добра,а који су именовани овим елаборатом –уређење саобраћајница,приватних површина,и др.,или одговарајућим Планским актом споменика природе
- изградња објеката према урбанистичким пројектима,односно урбанистичким дозволама уз обавезну израду детаљних анализа утицаја,на основу услова надлежног Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа РС,односно,других надлежних институција
- изградња помоћних објеката на парцелама у приватном власништву према наведеним архитектонским условима,издатим од надлежних органа
- задржавање постојећих траса саобраћајница,а може се предвидјети и асфалтирање искључиво оних саобраћајница које ће водити до паркинга туристичке намјене како би се омогућило повезивање насеља и постојеће локације посебне намјене
- задржавање електромреже подручја на постојећим правцима док се не стекну услови за њену реконструкцију у цјелини или дјеловима уз обавезно каблирање
- приклучивање нових објеката уз обавезно каблирање на мјестима где се нарушава амбијентална цијелина

- да се плановима обезбједи рационализација електромереже подручја и провођење каблова дуж саобраћајница
- јавно осветљење на урбанизованим површинама које може имати искључиво пејзажни карактер уз употребу одговарајућих свјетлосних тијела
- индивидуално водоснабдевање објекта из бунара,с тим што ће се одговарајућим урбанистичким плановима омогућити јавно водоснабдевање за поједине групације објекта,а према посебним техничким условима.

V

Спомеником природе „Велика пећина“ управља Општина Билећа (у даљем тексту:Управљач), која може поменуто природно добро повјерити на управљање другом правном лицу.

VI

Заштита и развој Споменика природе „Велика пећина“ до доношења плана управљања, спроводи се на основу Програма за спровођење мјера управљања (у даљем тексту:Програм управљања).

Програм управљања садржи планиране активности за реализацију циљева управљања прописаних Законом о заштити природе и мјера управљања прописаних овом одлуком,те активности за уређење и опремање Споменика природе „Велика пећина“ са динамиком реализације активности.

VII

Управљач у обављању послова управљања Спомеником природе „Велика пећина“ обезбеђује спровођење прописаних режима заштите и очувања природног добра,припрема и доноси програм управљања,који се доноси на период од пет година,уз преходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства надлежног за заштиту животне средине(у даљем тексту:Министарство).

VIII

План управљања за Споменик природе „Велика пећина“ доноси скупштина јединице локалне самоуправе уз претходну сагласност Министарства и стручно мишљење Завода.

Плана управљања доноси се у року од двије године од дана доношења ове одлуке.

План управљања доноси се на период од 10 година .

Годишњи извештај о спровођењу плана управљања Управљач доставља Министарству до 15.марта текуће године за претходну годину,

IX

Управљач у обављању послова управљања Спомеником природе „Велика пећина“ обезбеђује обиљежавање овог споменика природе, подјелу катастарских честица према утврђеној зони заштите и доноси правила унутрашњег реда ради ефикасније заштите овог споменика природе уз претходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства.

Правилима из подтачке 1. ове тачке утврђују се правила за спровођење режима заштите и развоја, и то: постављање информативних и других ознака, мјере заштите приликом обављања научних истраживања и извођења истражних радова, услови за обављање дозвољених дјелатности и посебне мјере и ограничења у спровођењу режима заштите.

Правила из подтачке 1. ове тачке и друге неопходне информације за спровођење режима заштите Управљач јавно оглашава, на начин да буду доступна корисницима и посетиоцима.

X

Планови и програми уређења простора, шумског, водопривредног и другог основа и програми који обухватају подручје где се налази заштићено природно добро усагласиће се са планом управљања из тачке VIII ове одлуке, као и режима заштите прописаним овом одлуком.

XI

Средства за заштиту и развој Споменика природе „Велика пећина“ обезбеђују се из буџетских средстава општине, прихода Управљача и из других извора у складу са законом.

XII

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Општине Билећа“.

Број: 11.01 /013-482/15
Дана, 10.12.2015. године

ПРЕДСЛЕДНИК СО-е,
Љубо Вуковић, дипл. правник